

J. M. van Walsum-Quispel

Tijnes Kerstfeest

Het is bijna Kerstmis, maar het is nog geen vakantie. Als de torenklok van Marken twaalf slaat, gaat de schooldeur open en daar rennen de kinderen naar buiten. Eerst de kleintjes, klos, klos, klos op hun klompjes. De wind waait de wijde rokken van de meisjes bol op. Ze trekken hun wollen doeken om hun bonte jakjes heen. Vroeger droegen alle kinderen deze vrolijk gekleurde kleren, net als hun moeders; nu allang niet meer. Maar Tijne nog wel en Sije ook.

Tijne is zes jaar. Ze wacht op Sije die al in de tweede klas zit. Sije is haar buurmeisje en haar beste vriendinnetje. Weet je hoeveel vriendinnetjes Tijne heeft? Echte vriendinnetjes? Drie.

Sije. En dan Lijs, de grote pop die Ta zelf gesneden heeft uit een stuk hout. - Op Marken noemen de kinderen hun vader Ta en ze zeggen Mem tegen hun moeder en Besse tegen hun oma. Dat zijn ze zo gewend, net als die vreemde kleren. - Mem heeft voor Lijs echte Marker kleren genaaid!

En dit voorjaar heeft Tijne er een derde vriendinnetje bij gekregen.

„Uit Engeland,” zegt ze trots. „Lily!” Lily en Tijne zijn vriendinnetjes geworden, toen Lily met haar vader en moeder een dagje op Marken was. En het kwam door hun poppen. Want Lily vond Lijs toch zó mooi en Tijne de Barbiepop van Lily. En terwijl de Engelse mijnheer en mevrouw boodschappen deden, hebben ze samen zitten spelen met elkaars poppen, al sprak Lily Engels en Tijne Hollands. Later kreeg Tijne ook een Barbie van Lily’s moeder. En nu sturen ze elkaar altijd mooie kaarten. Mem steekt ze in de lijst van de spiegel. „Straks zul je nog een album moeten hebben, Tijne,” lacht Mem soms.

Tijne en Sije hollen nu naar huis. Ze wonen in zo’n gezellig buurtje. Allemaal groenhouten huisjes met een hoge buitentrapp, ook van hout. Besse van Tijne woont er ook, wat verderop, en oom Pol, die gevaren heeft en daar zo veel van kan vertellen. Ta heeft nooit gevaren. Die werkt op de fabriek.

„Tijne!” roept Sije tegen de wind in, „je Mem staat naar je uit te kijken. Wat zou er zijn?”

Ze proberen nog harder te lopen. Klepperdeklep de houten trap op.

„Kijk eens!” roept Mem en ze houdt iets omhoog. Arie, Tijnes broertje van vier, staat er bij te trappelen. „Gauw Tijne! Open maken!!”

„Open, open!!” roept Tijnes jongste broertje Peet.

„Uit Engeland. Voor jou!” zegt Mem.

Tijne wordt helemaal zenuwachtig. „Help eens, Mem!”

Een touw, dik papier, een doos . . . Oooh! Allemaal pakjes met namen erop.

„Arie!”

„Niet scheuren!” roept Tijne, maar rits, het papier is er al af. „Mem! een brrroem-auto!” en Arie brrroemt meteen over de vloer.

„Peet!”

„Hebbe, hebbe!” roept Peet en even later zit hij te spelen met een dikke duikelpop.

„Tijne!”

Voorzichtig peutert Tijne het mooie kerstpapier eraf. „O, Mem toch! Wollen kleertjes voor Barbie! Het lijkt wel Sinterklaas.”

„Ja, dat is echt Engels,” weet Mem. „Daar komt de Kerstman presentjes brengen bij de kerstboom . . . Maar er is nog meer! Wat zwaar!”

„Het lijkt wel een bloempot,” lacht Sije.

„Voor de hele familie,” leest Mem in het Hollands. Mem kent wel een beetje Engels. Er komen 's zomers zo dikwijls Engelse bezoekers op het oude eiland.

„Neen maar! Een echte plumpudding. Die eten ze in Engeland altijd met Kerstmis. Kom je morgen proeven, Sije? Maar nu naar huis. Je Mem zal niet weten waar je blijft.”

„Toch een extraatje met Kerstmis, hè Tijne?” zegt Mem even later.

Tijne knikt. Ze weet wel wat Mem bedoelt.

Van de zomer is er bij hen iets erg naars gebeurd. Ta kreeg een ongeluk op de fabriek en toen bleef hij heel lang ziek. Eens zei Tijne: „Ik vind het best gezellig, Ta zo de hele dag thuis.” Maar Mem zei: „Ziek zijn is duur. We zullen nu geen extraatjes kunnen doen.”

Extraatjes? „Kan Arie nu geen nieuwe schoenen krijgen?” had Tijne verschrikt gevraagd.

„Dat gelukkig wel, maar . . .”

Ineens had Tijne het geweten. Mem had een keer gezegd: „Dit jaar zullen we een eigen kerstboom hebben, Tijne!” Dat was nog nooit gebeurd. Tijne kende alleen de grote boom van de zondagsschool.

„Is een eigen kerstboom een extraatje, Mem?” had ze zachtjes gevraagd en Mem had alleen maar geknikt.

„Mem,” zegt Tijne, terwijl Mem de doos en de papieren opruimt, „ik denk allang niet meer aan een eigen boom.” Ze heeft, toen ze het wist, tegen Lijs gezegd: „Ander

jaartje dan misschien, hè Lijs?" En de ronde, geschilderde ogen van Lijs hadden van 'ja' gekeken. Dat deden ze altijd. Daardoor kon je zo prettig met Lijs praten.

„Dat is best hoor," zegt Mem en ze knikt eens naar Tijne. „En Ta is weer helemaal beter: dat is het mooiste extraatje!"

Die middag begint het hoe langer hoe harder te waaien. En te regenen ook. Ta komt drijfnat thuis. „Kom maar gauw bij de warme kachel," zegt Mem, „en kijk eens wat er uit Engeland gekomen is!"

Ta kan zijn ogen gewoon niet geloven. „Wat zijn ze daarginds goed op ons," zegt hij. En Tijne zit te genieten. Het is ook zo fijn met z'n allen om de tafel onder de lamp en de snorrende kachel. Laat het buiten dan maar stormen!

Toch kan Tijne 's avonds maar niet in slaap komen. Arie en Peet slapen al lang in hun bedstee, maar zij ligt in haar knusse hokje nog maar steeds wakker met Lijs in haar armen. Het licht valt door de uitgesneden hartjes in de houten deurtjes. Mem zit nu te naaien en ze hoort het omslaan van Ta's krant. Soms zeggen ze wat, maar de storm maakt zo'n lawaai. Tijne verstaat niets . . .

Opeens, wat is dat! Er wordt hard op de deur gebonsd. Ta doet zeker open want de wind giert plotseling de kamer binnen. En is dat niet de stem van oom Pol? Voorzichtig duwt ze de deurtjes wat van elkaar.

„Ik ging nog even kijken of de luiken bij Besse wel goed vast zaten,” hoort Tijne.
„En daar lag ze!”

Nu duwt Tijne de deurtjes helemaal open.

„Ik kan haar niet meer in bed krijgen,” hijgt Oom Pol, „en ik wil ook naar de dokter. Ze kan wel iets gebroken hebben.”

„We gaan mee,” zegt Mem. Dan ziet ze Tijne.

„Heb je het gehoord, Tijne? We zijn zo weer terug. Ik draai de lamp wat lager.”
Mem slaat haar doek om en weg zijn ze alle drie.

Daar ligt Tijne nu alleen met Lijs. Het is ineens helemaal niet prettig meer in de kamer. En wat loeit die storm!

„Me-em!” Arie is ook wakker geworden. „Mem!”

„Mem is met Ta naar Besse!” roept Tijne terug. „Die is gevallen . . .”

„Tijne!” Weer roept Arie. „Het is zo’n lawaai. Ik ben zo bang. Is dat de zee?!”

Tijne schrikt. Ze heeft wel eens verhalen gehoord over vroeger. Dat de zee bij storm kon komen tot aan de bovenste tree van de buitentrap. Maar dat kan nú toch niet meer!

„Kom maar bij mij!” roept ze en daar is Arie al.

Maar het helpt niet. „Ik ben nog bang,” zegt Arie weer en Tijne wordt ook bang maar ze wil zich flink houden.

„Zal ik wat voorlezen?” vraagt ze. Ze reikt naar het leesboek dat ze van Sinterklaas gekregen heeft en ze begint te lezen in het half-donker: „het - ei - is - in - het - hok. wie - pakt - het - ei? - het - ei - is - weg - . . .”

Hoeoeoei! doet de wind.

„Ik ben nog altijd bang,” zegt Arie. „En ik ken dat verhaal al.”

„Laten we dan hard samen zingen,” zegt Tijne. „Heel hard. Dan hoor je de wind niet. Van de lichtjes. Dat ken jij ook.”

En ze begint zo hard mogelijk en Arie valt in: „ . . . als kaarsjes brandend in de nacht.”

Maar: hoeoeoei! doet de wind, boven het zingen uit. Arie doet al niet meer mee en kruipt helemaal weg.

Maar Tijne gaat door: „En Hij wil dat ieder als een lichtje schijn’, jij in jouw klein hoekje en ik in ’t mijn.” Ze houdt haar vingertjes in haar oren en omdat ze de verdere versjes niet meer weet, begint ze steeds weer opnieuw.

En dan opeens weer: hoeoeoei! En daar waait de lamp uit. Tijne schreeuwt van angst en houdt haar handen voor haar ogen.

„Tijne, Tijne dan!” Mem, daar is Mem weer! Tijne huilt van opluchting. Mem steekt de lamp weer aan.

„Kom maar even op schoot,” zegt ze. Ze tilt Tijne uit de bedstee. „Nee, kijk toch, daar hebben we Arie ook. Hij slaapt. Waren jullie zo bang?” Ze slaat haar wollen doek om Tijne heen. „Is het zo goed?”

Tijne knikt met een snik en een zucht. „Waar is Ta?” vraagt ze.

„Ta wacht op de ziekenauto. Dokter denkt niet dat Besse iets gebroken heeft, maar ze kan zo niet alleen blijven. Ze gaat naar het ziekenhuis.”

En straks is het Kerstmis, denkt Tijne. Wat zielig voor Besse.

De volgende dag gaat Mem naar Besse. Als ze thuis komt, zegt ze: „Morgen, met

Kerstdag, gaat Ta op bezoek, en tweede Kerstdag mag jij Tijne, met oom Pol."

„En ikke?" vraagt Arie.

„Jij daarna weer. Om de beurt."

„En wanneer krijgen we die Engelse pudding?" vraagt Arie. Hij weet de naam niet goed meer.

„Morgen," lacht Mem. Ze is blij dat het met Besse niet zo erg is en ze kan weer vrolijk kijken.

En met Kerstmis zitten ze allemaal om de tafel en oom Pol en Sije zijn er ook bij. Oom Pol heeft lang op een Engels schip gevaren en daar kreeg je altijd plumpudding met Kerstmis. „Ik zal hem binnen brengen," zegt hij. „Doe de lamp uit." Uit?! Pikkedonker is het nu, maar daar komt oom Pol al weer binnen. En oooh! de pudding brandt! Prachtige blauwe vlammen dansen eromheen en hij verbrandt toch niet!

„Oom Pol, hoe kan dat!" roept Tijne.

„Brandewijn," zegt oom Pol.

„Maar hoe kom jij aan brandewijn?" vraagt Mem.

„Van Besse," lacht oom Pol. „Die heeft altijd een flesje in huis om haar reumatiekarmen mee te wrijven. Dat helpt. Neem daar maar wat van, heeft ze gezegd, maar dan wil ik ook een stukje van die pudding proeven. En dat gaan wij haar morgen brengen, hè Tijne?"

De dag na Kerstmis zit Tijne stilletjes naast een wit ziekenhuis-bed, met een schoteltje plumpudding op haar schoot en met Lijs. Is dat Besse met die witte nachtop? Waar is haar mooie kapje? Overal om haar heen ziet ze hoge witte bedden en witte nachtoppen en veel vreemde mensen die op bezoek zijn, net als zij met oom Pol.

„Ze zijn hier heel goed voor me," hoort ze dan, „maar ik mis jullie toch allemaal zo erg."

O, maar dat is toch haar eigen lieve Besse, al ziet ze er nu wat vreemd uit! Tijne laat zich van haar stoel glijden. Oom Pol kan nog net het schoteltje redden.

„Besse!" zegt ze, en ze legt Lijs naast Besse op het bed. „Lijs mag wel bij ú blijven. Dan hebt u toch iemand van ons!"

Maar 's avonds wordt het voor Tijne wel erg moeilijk. Ze moet steeds aan Lijs denken. Zou die zich nu ook zo alleen voelen?

„Ik ga vanavond nog even naar Besse," heeft Mem gezegd. „Ta blijft bij jullie."

„Zult u Lijs van me goedenacht zeggen?" vraagt Tijne met een klein stemmetje, want ze heeft een beetje moeite met haar traantjes als ze aan Lijs denkt in die grote zaal.

Maar als Tijne de volgende morgen wakker wordt, wie ligt daar naast haar? Lijs!

„Mem, Mem!" roept ze. „Lijs is er weer!"

„Ja," lacht Mem. „Besse zei: Ik heb de hele middag plezier van Lijs gehad, maar nu moet ze weer naar haar eigen kleine Mem."

Tijne drukt Lijs van blijdschap tegen zich aan. „Wat lief van Besse, hè Mem?" zegt ze.

Mem knikt. „En weet je wat Besse nog meer zei? Ze zei: Ons' Tijne heeft een goede kerst-daad gedaan. Ze heeft iets waar ze zelf erg veel van hield aan een ander gegeven."

Mem strijkt even over Tijnes nog ongekamde, blonde haartjes. „Een lichtje voor een ander," zegt ze.